

ARANYOSVIDÉK

Társadalmi, közigazgatási, közgazdasági és szépirodalmi hetilap. — Torda-Aranyos vármegye hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI DÍJ	FELELŐS SZERKESZTŐ	Hirdetések díja előre fizetve:
Égész évre 8 korona (4 frt.)	LOVASSY ANDOR.	Égész oldal 40 kor. — f.
Fél évre 4 korona (2 frt.)	Szerkesztőség: br. Jósika M. utcaza 38.	Fél oldal 20 kor. — f.
Hónyos évre 2 korona (1 frt.)	Kiadó hivatal: Fűsý és Szatujár könyvkereskedés.	Egy nyolcad oldal 10 kor. — f.
Hivatalos melléklettel egész évre 10 korona (5 frt.)		Egy nyolcad oldal 5 kor. — f.
Egyes szám ára 16 fillér (8 kr.)		Egy tizenhat oldal 2 kor. — 60 f.
		Reklamsora 40 f.

Torda város háztartása.

Torda, november 15.

Ösztintén megvallom, hogy a mikor elhatároztam Torda városának háztartását az 1901. évre előirányzott költségvetés alapján megismertetni, egy szorgalmas, törekvő gazda felügyelete alatt álló háztartás képe lebegett lelki szemem előtt; tehát egy olyan háztartás, a mely szilárd és biztos alapon nyugszik, ahol a munka és rendezettség játszódja a főszerepet s ahol éppen ezért jóllett és megelégedést láthatunk, mert ottan nincsen legkisebb alkalmunk is az adósságnak (e félelemes és veszedelmes ellenségnek) a gazdaságodás hegyét megtompítani s ez által utját készíteni elő a biztosan bekövetkező romlásnak és bukásnak.

Az ilyen háztartásban minden arra hivatott szerepet tölt be, a melynek egész odaadással igyekszik is eleget tenni; az ilyen háztartásban megszokták aztán alkudni a körülményekkel is, dacára annak, hogy igyekszik minden egyes erejéhez mérten kieroszakolni a sorstól a kisdéd család kör tagjai részére a szerencsét. És a lelkiismeret törekvésnek,

munkának rendszeren meg is van aztán az eredménye; a szerencse kopogtat be a kisdéd család körök ajtaján, vivén a kör tagjai mindegyike részére virágot a kezében: az öröm, a megelégedés virágait...

Torda városát is egy meglehetősen vagyonnal bíró gazdának tekintem, a melynek megvan a maga háztartása s így megvan a maga hivatása és rendeltetése, a melynek szintén eleget kell tennie; mert csak ez által igazolhatja a világ előtt létjogosultságát s eroszakolhatja ki ő maga is a sorstól a jóllettét, a megelégedést.

És most kérdésbe tehetjük: megseres-e ez a városi háztartás? Szilárd és biztos talajon nyugszik-e az, a melyre aztán az összeomlás veszélye nélkül lehet építeni? Olyan-e a háztartásban a melyben a városi polgár csak helyes irányban törekedik haladás; vagy pedig az ily vezetés mellett az előrehaladás csak retrográd irányú lehet, a melyvel egyszersmind a város közéletének hanyatlása is okvetlenül be kell hogy következzen? Olyan kérdések ezek, a melyekre adott válaszban ítélet foglaltatik. — s mert ez ítélet a városra nézve nem hangozhatik kedvezőtlenül, s mert

ez ítélet kimondása által egy város fejlődésre való képességéről állítunk ki „nemes levelet”: nem resteljék válaszukban a következőket kijelenteni, hogy: ha nincsen is Torda várossa háztartásában a józan nemzetgazdászati elvnek mindenképpen megfelelő irány alkalmazása véve, mert ezt talán a talakodóan fellépő életszükséglet kényszere nem engedi meg; azért minden lelkiismeretűrdalás nélkül kimerjünk mondani, hogy Torda város háztartásában van rendszeres vezetés, meglehetősen szilárd talajon nyugodván ez a háztartás, és hogy a vezetés elég garantiát nyújt a jövőre nézve a tekintetben, miszerint e város megfog maradni továbbra is a fejlődés útján s teendő intézkedéseivel nagyban fogja elősegíteni a város szellemi orszádtalának a megváltozását és anyagi etejének is a növekedését. Elismernék, hogy ennek a magasatos célnak csak a megközelítése is nagy erőmegtöltést igényel (mert e nélkül csak a folytonos tespedés kárhozatos állapota állana be); de a város háztartásában és annak irányításában vezérszerepet játszó egyénekben elég munkaerőt tölözünk fel, hogy ez a Torda városközéletét fenyegető tespedés bene kö-

TÁRCZA.

Az utolsó Palásthy.*

Írta: **Eötvös Károly.**

Az én falumról s az én ősuimról szól ez a kis történet.

A Nagy-Mezőn levő birtokomon keskeny út vezet keresztül. A birtok a határon fekszik s az ut, a mint kiér belőle, a szomszédos Fehérvármegyébe lép át. A határnál áll a Hármashalom, emberkézhányta kerek domb egymás mellett mind három. Kupját a kakukfi, árkat a vad szederinda lepi el. Századok óta áll ott a Hármashalom. Térítő papoktól, erószakos nagy uraktól itt védtek meg őseim az ó kis birtokait.

Már kis gyermekkoromban hallottam a vén gulyástól, a vén Basa Szenetől, mikor rámutatott a Hármashalomra.

— Itt halt meg az utolsó Palásthy.

Hogy ki volt az utolsó Palásthy s

* A Mikszáth Kálmán által szerkesztett „Almanach” 1901. évi most megjelent kitételeből.

mikor halt meg és miért halt meg itt a Hármashalom, azt már nem mondta a vén Basa Szenet. Azt megtudtam én s elmondom röviden s egyszerű hűséggel.

Palásthy Boldizsár a mi főségség fejedelmünknek, Rákóczy Ferencnek volt vitélő lovas hadnagya. Ott szolgált Béri Balogh Ádám csaiban, de utóljára tul a Tiszára is elköltött és ott volt az ecsedi lóp partján, mikor Majtényéni felszólt az utolsó kurucz lovas tábor. Onnan indult hazafelé s bizony esztendőbe telt, mire a sok hűdös bajtáron s utközben való atyalátogatáson keresztül hazaérkezett tul a Dunára Mezöszentgyörgyre.

Mentéjéről minden szór levásott, dolmányának minden szinörja foszladozott, csizmája se sárgaszínű volt már, hanem egérszínű, tarsolyán se volt meg a cimzere, már a fegyvereit is elhagyogatta imitt-amott, kit kőspéznér, kit zalogban. Csak egy kurtanyelű fokos volt minden kezében. Csak a lova gyözte még egy kissé.

Igy érkezett haza.

Birtokait rég felosztották már Pál bátyja és Ádám öcsése maguk között. Nem

is csoda. Tíz esztendő alatt csak egyszer látták, az is régen volt; 1707-ben volt, mikor a labancok elpusztították a vidéket s felgyújtották a falut, a mint Béri Balogh generális maga előtt hajtotta őket. Ekkor egy napra otthon termelt Boldizsár ur is; szívesen látták, de bizony csak sátor alatt, mert a ház még akkor is füstlögött s abban fejt le nem hajhatha. Másnap elment csapatjával s ettől kezdve csak holt here szalngott haza testvéreikhez s öreg ádesanyjához.

De hát előgre hazaérkezett.

Édes anyja s testvérei ott laktak a napnyugati részen, a fűzfák alján, abban a házban, melyet ma Márkus-háznak nevez a falu népe. Szívesen látták a hűdös testvért, rokont és atyáit mind az egész atyafiaság. De hát még a jó édesanya, mennyit sirt az, hányszor összeölelte, csókolta nagy örömben? El sem lehet azt mondani.

Pál bátyja és Ádám öcsése másnap már előhozakodtak a birtok felől s atyafiaság jó szívvél ajánlották fel neki az igazságos osztályt.

— Majd ráérünk arra még — szölt

vetkezéssék, hanem következéské be e helyett inkább az a pesszó, munkás élet, a melynek minden egyes mozzanata újabb meg újabb siker leend a szellemi és anyagi haladás terén...

Mielőtt a város jövő évi háztartásába egy kis bepillantást vetnénk a jövő évi költségvetés adatainak révén legyen szabad arra kérnünk az intéző vezérferiakat, hogy tartsák főirányelvül működésük közben azt: „addig nyújtózkodjanak, a míg csak a takaró ér.” E mondásban egy megdönthetetlen életigazság nyer kifejezést, a melynek tetteik által érvényt szerzenők szent kötelességük leend, annyival is inkább, mivel ennek az igazságnak kellő figyelembe nem vétele mindig megszkotta magát bosszúlni.

Lássuk ezeketán most már azokat a főbb adatokat, a melyek a város költségvetésének tetelei közül inkább szemünkbe ötlenek s a melyek a költségvetésben a tekintélyes összeg szerepét játszódnak.

Igy a bevételek czimén előirányzott összegek közül kiemelendő tételgyamánt szerepel: a 293400 korona regale kártalanítási kötvény kamatja czimén előirányzott 13203 korona, a fiskális épületek haszonbéréül felvett 3551 korona 28 fillér, a fogyasztási és borítalok haszonbérébe felvett 29478 korona 19 fillér; így továbbá az aranyosi hidvám házi kezelés melletti jövedelmén elő van irányozva 10220 korona 40 fillér, hason kezelés mellett a piaczi szemét és vásárvám jövedelméül 17989 korona 94 fillér, aranyosi malom jövedelméül 1314 korona 50 fillér, sósüfűdők jövedelme czimén 2149 korona 80 fillér, a városnak 1300 holdat tevő tagosított birtoka jövedelméül 5896 korona, sörházi épületek házbére czimén 4000 korona, a törvényszéki helyiségért 7200 korona, a szeszcs folyadékok

behozatali váma, hufogyasztási illeték és regale bérlet jövedelme veszeteségeért a kir. kincstártól remélhető kárpótlás czimén 21531 korona 32 fillér.

Itt megjegyezzük, hogy az 1901. évi költségvetés szerinti ezen összegek közül a fogyasztási és borítalokból, az aranyosi hidvám, a piaczi szemét és vásárvám, az aranyosi malom, de különösen az 1300 hold tagosított birtok jövedelme kevesebbeknek van előirányozva a f. évi összegnekél; míg a sósüfűdők jövedelme 94 korona 26 fillérel és a kincstártól remélhető kárpótlás pedig 14196 korona 38 fillérel több a f. évi előirányzott összegnél.

És itt reámutatunk különösen ismételve is az 1300 hold birtok jövedelméül előirányzott 5896 korona összegre, a mely azonnal elárulja azon rendszer nem gazdaságos voltát, a melyet a város ezen birtok jövedelmének fokozása, jobban mondva lefokozása tekintetéből követ; mert a míg a f. évi költségvetésben 6679 korona szerepel e birtok jövedelme czimén, addig a jövő 1901. évi költségvetésben már 783 koronával kevesebbet tesz az előirányzott összeg. A város e birtokot idejéig kizárólag a csordarendszerrel jövedelmezette, a helyett, hogy azt, vagy annak egy nagyobb részét haszonbérbe adta volna ki, holott ez uton a jövedelem nagymértv fokozása következett volna be.

A f. hó 14-én tartott városi képviselői közgyűlés éppen ezért, nagy bizottságot küldött ki annak megállapítására: ezen tagosított birtokból mennyit lehetne mint olyant kiszakítani, a mely haszonbérbe lenne adandó, — és mekkora legyen az a terület, a melyen a csordarendszer továbbra is alkalmaztassék.

A bevételek során elő van irányozva a költségvetésben taxás helyek utáni fizetés czimén 552 kor. 52 fillér, — ez az összeg azonban sokkal csekélyebb annál, mint a mennyit ezeknek a helyeknek jövedelméül kellene. A közgyűlés a polgármester indítványára szintén bizottságot küldött ki ezen taxás helyek számbavétel tekintetében, hivatása lévén azoknak nagyobb jövedelmeztetése céljából javaslatot terjeszteni be közgyűléshez.

A kiadások során előirányozva látunk tisztviselő, segédkezelő és szolgaszemélyzet fizetése czimén 73694 koronát. Utóak világítására felvan véve 2829 korona 26 fillér; nevelés és törléselölés céljaira 5372 korona. Szenvendöléges tőkék és kir. adók törlesztése czimén elővan irányozva 24220 kor. 31 fillér, a mely összegben benmfoglaltatik a többek között a sósüfűdő épületekre felvett 71000 korona kölcsöntőkének kamata és törlesztésebe előirányzott 4521 korona 16 fillér, a mely összeghez ha hozzászámítjuk az ezen fűdők fenntartási és javítási költségeire előirányzott 1993 korona 24 fillér is; kitűnik, hogy a bevételek során a sósüfűdők jövedelme czimén előirányzott 2149 korona 80 fillérel szemben, a többet kiadás tesz 3964 kor. 60 fillér.

A szenvendöléges tőkék összege (a mely után a város 7 és 7/2% kamatot fizet), tesz a költségvetés szerint 203.421 korona 32 fillér, a melyhez hozzá számítandó azon összeg is (a mely azonban nincsen a költségvetésben kitüntetve) a mely a város a fiskális épületek vétel ára czimén tereli, s a melynek törlesztési részleteit a jövő évi költségvetésben 3781 kor. 25 fillér irányoztatott elő. Nagyon helyesen hátró-

Boldizsár. — Táborhoz szoktam én gyermekkorom óta; meglehet, nálatok maradok, édes bátyám; az is meglehet, atvezsem a jussomat és beleltek, — de most hadd nyugszom ki magamat, hadd szokjam meg köztetek, majd meglássuk, mit csinálnak.

Telt az idő. Két tél, két nyár elmúlt már s Boldizsárnak még mindig nem jött meg a kedve a gazdasághoz. De nem is volt nagy kedve semmihez se. A milyen hírek szállingóztak azok inkább busították, mintsem vidították. A labancz lett az ur mindenfelé. A szegény kurucznak hallgatnia kellett. Dicsőségessé fejlődéséről se tudott bizonyosat. Megkínálták várnagy sággal, de mikor bement a székvárosba körülnézni, az alispán azzal fogadta:

— No, öcsém, nem lehet ám most már káromkodni, de még csak ömlegetni se szabad ám neked a pártiót fejedelmet.

Mit szóhatott volna erre? Isten megáldja viczispán urambátyám, nem várnagnak való ember vagyok én. Lovára ül, haza koczogott s leült az udvaron levő nagy szilfa alá busulni.

1715-ben a vármegye ádvénti közgyű-

lésére többen bementek a székvárosba Veszprémben. Radó István, Baditz Zsigmond, Perczel Sámuel, — mind rokonok s bement velük Pál bátyja is.

Mikor hazajöttek, azt mondja Pál Boldizsárnak,

— Édes Bódi öcsém, most már igazán vigyáznunk kell a beszédinkre. A vármegyén kihirdették a törvényeket. Az országgyűlés kimondta, hogy a fejedelem csak pártiót volt s a hazának és a szabadságnak csak gonosz ellensége volt aki megemlékezik róla, vagy levelet ír hozzá, vagy hirt keres róla; az maga is pártió s fejelés és jószágával játszik.

Boldizsár nagy felháborodással hallotta ezt a szót s azután a fejét csóválta.

— Nem lehet az, édes Pál bátyám. Nem lehet az országgyűlésen anyni kucyáhtit ember. Ha pedig egy ember volt is igaz hittal az országgyűlésen: halálnak kellett ott ilyen végzésre történni.

— Már édes Bódi öcsém, én csak azt mondom, a mit én hallottam.

Nem nyugodott meg e beszédén Boldizsár. Elment Radó Istvánhoz, Baditz Zsigmondhoz és Perczel Sámuelhez, megkérdezte azokat is. Szakasztott azon módon beszéltek, a miként Pál bátyja.

Feinyergelt, lóra ült, atkocogott Berhidára a szolgabíróhoz. Megkérdezte azt is. Az se mondatott egyebet.

Bement a városba az alispánhoz. Megkérte, mutassa meg neki azt a törvényt. Az alispán meg is mutatta, el is olvasta, meg is magyarázta.

Boldizsár ekkor két kezébe vette a törvényt, két szemével megnézte a király pécsetjét és aláírását s két villogó szemével maga olvasta el azt a törvényt. És midőn végére ért: két égő szeméből kicsordultak a nehéz könyesepek s végig folytak remegő arczán, összeszorított ajkain s fekete nyalka bajuszán. Letette a papírost, s két kemény öklét mellére szorította, hogy onnan ki ne törjön a keserű zokogás hangja. Időbe telt, míg az alispánhoz szót szólhatott.

— Igazság van ebben a törvényben urambátyám?

Az alispán öreg ember volt s tanult ember. De a mint nézte az ifju kuruczot s meghallotta ezt a szót: az ő szemében is könnyek gyűllekettek.

— Ne kérdez, édes öcsém, én erre már öreg ember vagyok, én erre a kérdésre meg nem tudok felelni.

Boldizsár menuéjjalval megtörtlte ar-

zött közgyűlés, a midőn ezen kölcsön összegeket olcsóbb kölcsönök felvételével *convertálni* határozták; mert ez által a város e terük azon részétől, a mely a *convertálás* folytán fizetendő esékélyebb kamat és törlesztési részlet és az eddig e czimeken fizetett összegek között mutatkozni fog, meg fog szabadulni és nem lesz arra kárhozható, hogy egyes kölcsönöknél — amint az eddig történt — minden részlet törlesztése nélkül csak is a magas kamatajt fizesse, a törle összege éveken keresztül megmaradván a maga eredeti nagyságában.

Megemlítjük a költségvetésre vonatkozólag még csak azt, hogy a bevételek czimén előirányzott összeg tesz 178326 korona 95 fillért, kiadások czimén pedig elő van irányozva 178326 kor. 09 fillér, s így a pénztármaradék S6 fill. . .

Ezen alig egy pár adattal illusztrált költségvetés keretében fog mozgani torda városának jövő évi gazdálkodása. Ez a keret — elismerjük — eléggé szűk, mert azt szélesbitenie, korlátozt anyagi viszonyai miatt, nem lehetett; de nézetünk szerint a költségvetésnek ebbe a szűk keretébe is bele lesz illeszthető minden olyan *törökés és munkásság*, a mely a város életrevalóságáról és annak fejlődési képességéről teend tanúbizonyságot. Ha meg van hozzá az arra hivatott tényezőkben az erőss akarat: a nem széles és kiterjedt hatáskör mellett is nagy **Béke** lehet létrehozni, a melyekből a dicsőség fénye fog visszaverődni mind azokra, akik ezen „nagy eredmény”-nek létrehozása körül fáradoztak, nem vesztve el szemük elől soha, egy pillanatra sem — a *közérdeket*.

Reméljük, hogy torda várossa is

jövő évi háztartását aképpen fogja berendezni és vezetni, hogy ez által lehetővé váland reája nézve is a jövő évet emlékeztetéssel és sikerekben gazdaggá tenni. Ugy legyen! . . .

Nagy Albert.

Közigazgatási bizottsági ülés.

(Saját tudósítónktól.)

nov. 17.

Folyó hó 14-én tartotta meg Tordai Aranyos vármegye közigazgatási bizottsága rendes havi ülést.

Jelen voltak: Dr. Betegh Miklós alispán elnökölte alatt: Lovassy Andor főjegyző, Dindar István, Miksa Imre, dr. Horváth Miklós, Kovács Lajos főesperes, Toroczky Lajos, Tóth Endre h. pénzügyigazgató. Tágulás István, Foszót Géza. Előadók: dr. Betegh Jenő I. aljegyző és dr. Gruber József II. aljegyző.

Alispán havi jelentése. Felolvastattott az alispán havi jelentése, mely szerint a lefolyt október hónap ötvenöt drb külföldre szóló utlevél adatot ki, melyből egy Amerikába, négy Európába a többi ötven darab Romániába szökött.

Tízszáz bejelentetett M. Orbó, M. Lekenács, M. Szt. Jakab, E. Detrehem, Magyaróász, Sz. Földvár, M. N. Csán, Haraszti közegéből. A kar 4231 koronára becsültetett, ebből biztosítva volt 1935 korona.

A vármegye bíróságán október hó folyamán senki sem volt elzárva.

Személyi és vagyon biztonság nagyobb mérvű megzavarása nem fordult elő.

Köznevelés. A köznevelésügyi bizottságban járványos betegségek a tanítás nem akadályozták és a tanítás elég rendezten folyt. A tanfelügyelőség s hónap az állami iskolák költségvetésén, tankönyvségély és tandíj elengedése ügyei foglalkoztaták.

A kir. ügyész jelentése. Az elmúlt hónap a tordai kir. törvényszék fogházában letartóztatva volt 87 egyen.

Ezek közül a hónap végen letartóztatva maradt 68 egyen, melyből 50 elhitt és 8 vizsgálati fogoly.

Rabtartási költség 472 korona 92 fillért tett ki.

Az egészségi állapot kedvező volt, minthogy egyetlen beteglélesi eset sem fordult elő.

A letartóztatottak ellen fogyelemi eljárás esete nem fordult elő.

A hó folyamán a kir. törvényszék, a terület körébe eső vizsgálgó bíróságoknál és rendőrhatalóságoknál 50 bűnvizsgálat illetőleg nyomozati tétetett folyamatra.

Törvényozaki benozolás három esetben fordult elő.

A kir. pénzügyigazgató jelentése. A folyó évi október hónap befolyt egyenes adóban 111948 korona 63 fillér: Hadmenetességi díjban 1419 korona 04 fillér. Adóbevételekben 316 korona 34 fillér. Adóbevételek költségterimenyekben 328 korona 45 fillér. Fogyasztási és italdókba 28861 korona 51 fillér. Dohány jövedékek czimén 32976 korona 44 fillér. Jog- és belyegilletékekbe 13264 korona 58 fillér. Egyéneket illetékekben 1454 korona 98 fillér. Országos tanultó nyugdíjba 1292 korona 76 fillér. Iparkamariai illetékekben 147 korona 51 fillér. Késedelmi kamatokba 3843 korona 82 fillér.

Özv. Hirsch Majerné gerendi szeszyarában október hó folyamán 6022 hektoliter abszolút alkoholt, Mendel László tordai sógyárában 225 hektoliter sör termeltetett.

A vármegyei főorvos jelentése. A múlt hó folyamán a vármegye területén a közegészségi állapot kedvező volt.

A közhelyi megvizsgáltatott s úgy az egészségi, mint a köznevelési legjobb rendben volt.

Ápótas alatt volt 113 egyen, ebből gyógyultan elbocsátott 63, meghalt 3, korában visszamaradt 47. Járványos ragályos állati betegségek közül a zertészvász több közegében fellépett.

Ministeri leirások. Honvédelmi minisz-

tant s elindult kelet felé, a Hármás-Halom felé.

Testvérei és a nő anyja kocsin elkísérték a Hármás-Halomig. Ott megálltak. Boldizsár meg egyszer lezállott a lováról, még egyszer összecsokolta szareitét. Még egyszer felállott a halmok egyikére s szét nézett a vidéken.

— Mikor jössz vissza lelkem fiam.

— Visszajövök, édes lelkem jó anyám. Esztendőre vagy kettőre, karácsony napjára megint itt leszek a Hármás-Halomnál.

Lovára ült. Elvágatott. Elyelte a köd és a sötétség. — Csak az utolsó szava ne lett volna.

Ha fordul az esztendő, ha jött a karácsony, jó édesanyja korán reggel kiment a Hármás-Halomhoz. Várta bujdosó fiát. Ő akarta először meglátni.

Nehány évig elkísérték fia, aztán unokái. Ha vihar fűtt, ha fergekét dult, ha csikorgott: az öreg anyá mindig ott volt.

Sok eszendő tölt már el. 1735-ben már gyöngye volt, már beteg volt az édes anyja. Az ágyat nyomta betek óta. Egyszer azt álmodta, hogy hazajött a bujdosó fia, látta jönni messziről, a tarcóczai mezők

meg az igaz isten, akik azt a törvényhoz-
ták Holnap a mi búvözítők születésén
még veletek leszek istennek házában és
azután bocsátsátok el engemet s én utamra.

A román atyafiak némán maradtak.
Ádam, az ifjabbik testvér, sirva fakadt.

Pál, az öregebb testvér, azt mondotta:
„Meghaborodtál Bódi öcsém.” Hanem az
édes anyja magához ölelte Boldizsárt, omló
könyve végig folyt annak széles mellén és
szokogva azt mondotta:

— Nem eresztetek, lelkem jó fiam.
Én vagyok a te szülőanyád. Én nem engedem,
hogy elhagyj engem és elhagyd a
te hazádat.

— Hej, édes lelkem, jó anyám! Ahol
a szabadság van, ott van az én hazám s
az én bujdosó fejedelmem mellett van az
igaz magyar szabadság.

De nem használt ez a szó a rokon
atyafiaknak. De az ő sírásként nem használt
Boldizsárnak.

Karácsony első ünnepének reggelén
korán fölkelt. Lovát, löszerszámát rendbe
hozta. Istentisztelet után együtt étkezett
anyjával és testvéreivel. Étkezés után meg-
csókolta, megsíratva valamennyit, lóra pat-

czát, elkövetkezett az alispántól, lova oda
volt kötve a hástyáhos, eloldozta, felült rá
s hazament.

Ez nap a karácsony előtt való nap.
Köd volt, dér volt, mire hazéért.

Szóltani ette meg a karácsonyesti
vacsorát. Nem igen váltott szót azzal a
három-négy atyafikkal sem, ki vendég
gyanánt töltötte ott a félejszékát. Hanem,
amint az étkezésnek vége volt, odament
az édesanyjához, megcsókolta kezét és aj-
kát s e szavakat mondá:

— Édes lelkem jó anyám, szeretett
testvéreim s rokon atyafiak! Elbujdosom.
Bűbánatom szívvél válok el tőletek, de el
kell válnom. Az én dicső és fölsége fejede-
lmem idegen népek közt bujdosik, bír se
jön onnan, szellő se jön onnan. Én fölkeresem,
érte halok. Országgyűlés törvényt hozott,
fejevel jászlik, ki hű marad hozzá. Én fölkeresem
a világ végén is. És megmondom
neki, hogy mi hívek vagyunk hozzá. Fe-
jünkkel, fonságunkkal parancsol a törvény,
de szívünkkel, lelkünkkel az övé vagyunk.
És én az övé maradok. Édes, jó testvéreim,
üljétek bele ősi örökségeitekbe s az én
istenem áldása legyen tiveletek. És verje

ter leirata több egyén kivételes nősülése tárgyában

Alispán indítványozza, hogy a m. kir. pénzügyminiszterhez felirat intéztessek az irant, hogy a maros-udasi adóhivatalt pénzkészlete 3000 koronáról 5000 koronára emeltessek fel, mivel az adóhivatalt különösen a kevés váltópénz folytán képtelen a közforgalom követeléseit teljesíteni. Az indítványt elfogadják s a feliratot felterjesztési határozattal.

Több tárgy nem lévén, a gyűlés beárátott.

A tordai gymnásium ügye.

— nov. 17.

A tordai gymnásium régen javuló ügye, egy lépést előre mozdult a közöny himnájából. Azt a kérvényt, melyet a város kezdeményezésére Torda-Aranyos vármegye közönsége a magyar képviselőházhoz intézett a napokban tárgyalták; mely alkalommal dr. Papp Samu és Kossuth Ferencz képviselők szözláltak fel annak érdekében.

Budapesti tudósítók közlése alapján alább közöljük dr. Papp Samunak a képviselőháznak elmondott beszédét, mely így hangzik:

Tiszelt Képviselőház!

Torda-Aranyos vármegye előttünk felvett feliratában gymnásium felállítását kéri Tordán, a megye székhelyén.

A t. Ház engedelmével bátor leszek Torda-Aranyos vármegye kérésének támogatására, a kérvényben felhozott indítványt kivül, a magam részéről is néhány érvel a t. Ház figyelmébe ajánlani.

Nézetem szerint három szempont szöli Torda-Aranyosmegye kérésének jóvaltsága mellett: a történelmi, a magyar nemzeti szempont és a méltányosság.

A ki a magyar történelemmel foglalkozó fiatalon, délezen, sárga ívön fényes öltözetben.

Karácsony reggelén türes volt a beteg anyja ágya. Hiába keresték a ház körül a faluban. Nem találták.

Főlkelt a halálos beteg, felöltözködött s a mikoron senki sem látta, kivánszorgott a Három-Halomhoz. Ott elhagyta ereje s leroskadott az egyik három oldalára.

Szél fújt, csikorgó hideg volt, hordta a havat a főrgeteg. De az anyja meglátta a fiát messziről, a tarmoczái mezők felől, a mint jött fiatalon, délezen, sárga ívön, fényes öltözetben. Még hallotta is, a mint elküldött: Édes anyám, édes jó anyám!

Pedig nem jött senki.

Csak a sötétség jött. Varjak repültek lombán a falu felé, vadludak susogtak fent a Balaton felé. Csak a szél süvöltött.

Ott találták meg az anyját holnan, hidegen, azon a halmon, melyen utóljára állott bújdosó fia, oda volt borulva utolsó lábnyomára s oda volt fagyva halló könnye!

kozott, annak tudnia kell, hogy Torda mindig kiváló szerepet játszott, a magyar történelemben. Ennek a városnak a multja annyira össze van forrva hazánk multjával hogy egy jeles történetírónk mondása szerint Torda történelme Erdély történelme. Sokáig Erdély fővárosa lévén Torda, körülötte, mint központ körül, játszódnak le az események.

Az erdélyi hazarész sorsát intéző országgyűléseknek több századon át székhelye, a nemzeti hadak gyülekező pontja, a legfontosabb hadászati központ, döntő csaták színhelye volt.

Legnagyobb nemzeti királyaink, Nagy Lajos, Mátyás király idözték Torda falai között, ott országgyűléseket tartottak, onnan indultak seregeik élen az ellenség legyőzésére.

Köztudomásu, hogy a János Zsigmond fejedelem alatt tartott tordai országgyűlések mondottak ki először és iktatták először törvénybe a lelkiismeret szabadságát, mely törvényhozási aktsussal Erdély megelözte az összes európai államokat.

Fölhozhathaték még sok, igen sok érdekes történelmi adatot ezen város történelméből, de nem akarva a t. Ház türelmét, hosszasan igénybe venni, megelégszem a már említettekkel, mert azt hiszem nem szükséges hosszasan bizonyítani, hogy Torda mindig kiváló fontos pontja, erős vára volt a magyarságnak, a szabadság és felvilágosodottság eszméinek.

Torda városának ezen történelmi hivatását fenntartani, fejleszteni annál inkább hivatás a magyar államnak és a magyar kormánynak, mert a nemzetiségeknek fölébredni tudniuk saját fejük és nyelvük segítségével, a hűvös erőképességekkel, a hál nagyobb veszeltyt rejtenek magokban, most, mint a multban és ennek folytán sokkal körültekintőbb, sokkal erélyesebb magyar nemzeti politikára sarkalnak, mint a miyénre a multban szükség volt.

Hogy magyar állami szempontból mennyire szükséges Torda anyagi és szellemi támogatása, erősítése, arról azonnal meggyőződhetünk, ha egy pillantást vetünk a megye ethnographiai viszonyaira.

Torda-Aranyosmegyének 150,000 főre menő lakossága közül kétharmada román és csak egyharmada magyar ajku. Ez az arányzóm már magában is elegendő annak felismerésére, hogy a helyes nemzeti politika azt kívánja, hogy Tordán egy olyan szellemi központot kell teremteni, a mely kibátással bírjon az egész megyére, a mely ellensúlyozni tudja a román nyelv és szellemi terjeszkedését.

Ezt a célt legbiztosabban egy gymnásium felállításával lehetne elérni, mely alkalmat nyújtana arra, hogy a megyének úgy magyar, mint román ajku ifjai Tordán végezhessek a középsiskolákat és az utóbbiak ában a magyar városban, a magyar társadalommal érintkezve ne csak elsajátítsák hazánk nyelvét, hanem magyar gondolkodást, magyar szellemet is szívhassanak magokba és szíveikben gyökerezjen a haza iránti hűség.

Egy gymnásium tanári kara szellemi erejével, tőkéjével szintén tetemesen hozzájárulna a magyarság posztitójának erősítéséhez Torda-Aranyosmegyében.

Nem hihetem, hogy a magyar törvényhozás, a magyar kormány segédkezet ne nyújtana a magasztos czél eléréséhez, hogy a kormány és a törvényhozás elzárkózna a kulturális eszköz megadásától, mellyel Tordánál sokkal jelentéktelenebb városok már régen bírnak.

Nézetem szerint végzetes politikai hiba volna, rosszul alkalmazott tákárekösségi szempontból, Torda-Aranyos vármegye magyarságát támogatás nélkül hagyni s ez által kitenni az elromanosítás veszélyének.

Mint harmadik szempontot említetem a méltányosságot. Igen t. Ház a méltányosság. Eltekintve, történelmi és nemzeti szempontból, eltekintve minden egyébétől, pusztán méltányossági szempontból is idejle volna, hogy Torda városa az állam részéről valamelyes előnyben, valamelyes kedvezményben részesüljön, hogy Torda is érezze egyszer az állam támogató karját ezen karnak meleg ölékését. Eddig t. Ház, Torda nem részesült semminemű állami kedvezményben, sőt ellenközleg azt lehet mondani, hogy jogtalan és érthetetlen melőzést szenvedett annak idejében, egy város fejlődésére rendkívül fontos ügyekben, a vasút építésénél és a katonaság elhelyezésénél.

A keleti vasút építésénél teljesen melőztek, elkerülték Tordát, e 12,000 lakossal bíró tősgyökéres magyar várost és a fővonalat elkanyarították egy kopár, terméketlen vidékre, mintha csak az lett volna az egyetlen cél, hogy csak Tordát ne érintse. Később kapott ugyan Torda egy kis szarnyonsót, de ez nem karpotóhatja a várost azért az értőlési és anyagi nagy veszteségért, a melyet a fővonalnak erőszakos áttelelése szenvedett.

Ipen így melőzték Tordát a katonaság elhelyezésénél.

Már előbb volt szerencsém említeni, hogy Torda a togrégibb időkől fogva mindig kiváló hadászati központ volt, a mit már a rómalak is felismertek, a kik ott erős castrumokat építettek. A magyar történelemben pedig mindig Torda volt az erdélyi hadak gyülekezősi pontja, innen indultak ki, vagy itt váltak a döntő csatákat.

De a modern stratégia t. Ház bebizonyította, hogy sem a rómalak, sem a magyarok nem voltak jó hadviselők, mert az erdélyi részekben a katonaságot úgy helyezte el, hogy sem Tordának, sem az egész Torda-Aranyos megyének egyetlen egy szál katona sem jutott. Természetes, hogy a katonaság hiánya is nagy kárt okoz a város kereskedésének és iparosainak.

Ezekben a régebbi időkől származó sérelmeken már segíteni nem lehet, de ezek is a mellett szólnak, hogy Torda-Aranyos vármegyének előttünk fekvő kérése, melynek teljesítése a törvényhozásnak és a t. kormánynak módjában áll, a legkömolyabban figyelembe vettessék.

A törvényhozás ez által örök hálaa kötelezné le Torda várost, a mely a multban a hazáért annyit szenvedett és annak lakosságát, mely a haza iránti kötelességgel mindig oly buzgón, oly önzetlenül teljesítette.

Nem kétlem, hogy a törvényhozás hogyha a t. kormányt az iránt előterjesztést tenne, készséggel hozzájárulna,

a Tordán felállítandó gymnasium létesítéséhez, a mi méltó jutalmat képezne amaz érdemeknek, amelyeket Torda a múltban és a jelenben a haza és a magyarság ügyé körül szerzett és szerez.

Indítvány benyújtásával nem akarok elébe vágni a t. kormány kezdeményezésének, de bízom a t. kormány bölcsességében, a mely, meggyőződésem szerint ahhoz az elhatározáshoz kell, hogy vezessen, hogy Torda-Aranyos vármegye kérvényének értelmeben a törvényhozáshoz sürögősen előterjesztés tételéssék.

Ezek elmondása után elfogadom a kérvényi bizottság javaslatát.

Ugyanezen tárgybán és ugyan ilyen hazafias szemléletben felszólalt *Kosuth Ferencz* is. A Ház e két beszéd után *egyhangulag* a vallás és közoktatásügyi miniszter jóindulatba ajánlotta a tordai gymnasium ügyét.

A szabadelvűpárt elnöksége dr. *Papp Samu* képviselőnek, a tordai 48-as párt pedig *Kosuth Ferencz* képviselőnek táviratilag mondott köszönetet a kérvény lelkes támogatásáért.

Hisszük, reméljük, hogy ezen beszédeknek foganatja lesz s a város és vármegye közönségének lesz alkalm a kormányknak is köszönetet szavazni.

HIREK.

— **Személyi hírek,** Kovrig Tivadar és *Bulyi József* műszaki tanácsosok a napokban Tordán időztek.

— **Erzsébet királyné emlékezése.** A tordai áll. polgári fiú és leány iskolák, valamint az ó-torjén *Ócsény* iskola november 10-án (hétfőn) délután 10 órában, a városi nagy teremben régi csinosbón ünneplést rendez, melyen a gyerekek énekelnek és szavallatán kívül *Greiner József* polg. isk. tanár fog emlékezésről mondani.

— **Kinevezés.** A helygymnázium a m. tudási anyakönyvi kettőbe *Bányai Józsefet*, a maros-bogátiba *Eszter Győri* aljegyzőt, végül a mikésbői Fogarasi Gyula jegyző segédet anyakönyves helyettesé névezte.

— **Házasítás.** Résztvétel vették a következő gyászjelentést *Ertsy Sarolta* férj. *Lovassy Andorné* és *Ertsy Zsigmond*, mint gyermekeit, *Lovassy Andor* mint v. *Lovassy Viola*, *Laszlo* és *Andor*, mint unokáit, *Ertsy Izabella* férj. *Dömök Kálmán*né, *Ertsy Jenő*, *Ertsy Deszöf*, *Ertsy Vilma* férj. *Nyry Aladárné*, *Ertsy Ida* férj. *Thaly Klékné*, *Ertsy Irén* férj. *Kovács Jozsefné*, *Ertsy Grosencse* özv. *Morvay Thimerné* és *Ertsy Kálmán*, mint testvér a saját, valamint a nagyszámú rokonság nevében is mely zomoruasággal tudatjuk, atyuk, illetőleg apósa, nagybátyjuk és testvérük *Tegláry* és nagy-*Ertsy Ertsy Géza* volt országgyűlési képviselő, Bihar-megye közigazgatási és törvényhatósági bizottságának tagja, e hónap 13-án, életének 63-ik évében, hosszu szenvedés után, Budapesten elhunyt. A megoldandó földi maradványai *Budapestről Hegyközváros*ba szállítottak és ott e hónap 16-án, délután 3 órakor az ev. református templomban

megtartandó gyászistentisztelet után a család sirboltban helyeztetnek el. Áldás és béké emlékeztetére. Az elhunytban lapunk felolvas szerkesztője *Lovassy Andor* apószáj szövege.

— **A vármegyei ház kibővítése.** Tekintettel arra, hogy a vármegye-háza már szűknek bizonyult az abban elhelyezett hivatalok befogadására: tervbe lett véve annak kibővítése. A tervezet szerint ezen kibővítés folytán fő és alispáni lakások is lesznek berendezve és a tordai főszolgabírói hivatalt is itt helyezik el. E kérdés tárgyalására gyűlt össze tegnap egy bizottság, a melynek tagjai volt: Dr. *Betegh Miklós* alispán elnöklötte alatt: *Velits Ödön*, *Kováts Lajos* esperes, *Gombos Laszlo*, Dr. *Horváth Miklós*, Dr. *Volfi Gyula*, *Alacs Zoltán*, *Veress Károly*, Dr. *Szenikirályi Lajos*. Ezen bizottság ülésén mutatta be *Kovrig Tivadar*, műszaki tanácsos (a ki a kereskedelemügyi miniszter által lett) a végbéli (kellő) a tervezetet, a melynek a bizottság alapján helyesnek mondott ki.

E tervezet szerint az új építkezések a megyeház jelenlegi fölken történének, mely telek arra teljesen alkalmas és megfelelő is lenne. A múlt évvel megegyezően az a kibővítési munkálat már a kora tavasszal meg fog kezdődni hogy az új építkezések és az szükséges új átalakítás legke-sőbb a jövő év okt. vagy nov. haváig befejezést is nyerhessen.

Vallásos estély. Az újtordai ó. ref. egyház f. hó 13-án vasárnap este 6 órakor az újtordai állami iskola termében vallásos estélyt rendez. Felolvasnak: *Molnár János* tanító és *Egerházy Lajos* lelkész szavalt: *Bocz Huska* k. a. Enekek a gyermekkar. Belepti díj nincs. Persely pénz a szegénytanulók segélyezésére szívesen fogadjatik.

— **Városi közgyűlés.** Torda város képviselő testülete f. hó 14-én közgyűlést tartott, a melyen tárgyalva lettek a múlt évben a város jövő évi költségvetése. A költségvetés tárgyalása során (a mely költségvetésről közzé ezikkben emlékeztünk meg) kitűnt, hogy a városkincsem fizetett határlek aróbb adósságok címen körülbelül még 22158 korona terheli. Indítvány tetetett ezen adósságot is bevenni a költségvetésbe; de ez, hogy a betervezett költségvetés változás alá most ne jöjjön, nem fogadtattott el, hanem utasítva lett a tanács ezen híány fedezésére iránt a jövő év elején tartandó közgyűlés elébe javaslatot terjesztani be a javaslat aztán bizonyára az lesz: a következő venni ki —, és kivétel körülbelül 13—20 %-ot. Elfogadott közgyűlés a jövő évi megalkapított tordai városi költségvetés, a kik között első helyen áll a vármegyei takarékpénztár. A nagydéklődés mellett fölfejt képviselői közgyűlésnek estvél 6 órakor lett vége.

— **Csak 4 koronáért 200,000** korona nyerhető. Különösen kedves nyerési esélyeket nyújtanak az ő Feisze által engedélyezett új ázsiansorsjáték sorsjegyei, mint, hogy 13,122 sorsjegy 418,640 korona kasszában kerül egyszerre sorsolásra és a 13. nyeremény 200,000 korona. Állami telgelyzet és kesesség. Minthogy e 4 koronás sorsjáték előre láthatólag gyorsan eltolgynak, ajánlatos, hogy új sorsjegyekre szöve megrendelések a *Nemzeti Pénzváltó Részvétel-társaságnál* (Budapest, Gizella-ter, Haas-palota) mindelő, de legke-sőbb 3 napon belül bekieltessenek. — A nevezett intézmény sorsjegyei is kaphatók eredeti árakon és megjelvezések, hogy az egyuttal az ország legnagyobb osztálysorsjegy-elárusító helye, mely a sorsjegy-vevőknek a legnagyobb előnyöket és biztonságokat nyújtja. (1—2 37.)

Kiadók:

FÜSSY és SZTUPJÁR.

Nyilteer.

Torda-Aranyos vármegyei takarékpénztár részvétel-társaság.

Intézetünk **Zálogosztályánál** elzálogosított és kiváltandó tárgyak a Tks. Városi Tanácsnak 8749—900 sz. engedélyes alapján

f. hó 28-án és 30-án

nyilvános árverésen

a leg-öbbit igérőnek készpénzfizetés mellett elfognak adatni.

A zálogjegyek tulajdonosai tárgyakait az árverés napjáig kiválthatják, vagy megijúthatják.

Az igazgatóság.

2-2. 27 sz.

Sz. 1311—900.

kb.

Hirdetmény.

A Létompatak Felvincz község határába eső szakaszának szabályozása tárgybán a nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszter urnak 67912—1900. számú leirátával a kisajátítási terv és öszoírás szerint igénybe veendő területe kisajátítása elrendeltetvén, közigazgatási bizottságunk a kisajátítási bizottságot kiküldvén, az eljárás megkezdése illetve a tárgyalás megtartása folyó 1900. évi november hó 22-ikének d. e. 10 órája tüzetett ki Felvincz község házházhoz.

Előrejeltek azzal értesítetek, hogy a kisajátító bizottság, a kisajátítási terv megállapítása fellett akkor is érdemleg határozt, ha az érdekeltek közül senkiesem jelenik meg.

Torda-Aranyos vármegye közigazgatási bizottságának Tordán, 1900. október hó 10-én tartott üléséből.

Gróf Bethlen Géza s. k.

8-3 19.

főispán.

Termény eladási hirdetmény.

Az alsó- és felsőderehmi kincstári birtokon a f. évben termelt a kolozsvári takarékpénztár és hitelbank áruaktárában elhelyezett mintegy,

1600 q. ószbuzsa,
54 . tavaszbuzsa,
300 . tavaszi árpa,
50 . vörös loheremag,
20 . buza rostaalj

f. évi november hó 26-án d. e. 11 órakor az említett áruaktárak hivatalos helyiségében zárt írásbeli ajánlati tárgyalással egybeötött nyilvános szóbeli árverés útján terményeknek szerint külön-külön elotgnak adatni.

Árveremi aszándékozók kötelesek árverés megkezdése előtt a kiküldött ár 10%-at bantapénzzel készpénzen vagy övedékpénzes értékpapirokban az árverést vezető bizottságnál leteszni.

Zárt írásbeli ajánlatokhoz a felajánlott vételár 10%-a bantapénzzel fejében csatolandó a terményeknek szerint külön-külön ajánlott összegre az ajánlyekkel és betűkkel tisztán kirandók, egyuttal ajánlatokhoz kijelenteni tartoznak, hogy a részletes ár-

verési feltételeket ismerik és magukat azoknak alávetik.

A megvett termények vételára az árverés jóváhagyásától számított 8 napon belül készpénzben lefizetendő, a termények pedig a részletes feltételekben kitűzött határidő alatt szállítandók el.

Szabálytalanul kiállított vagy elkészen érkezett ajánlatok továbbá táviratok és utóajánlatok, figyelembe nem vétetnek.

A részletes feltételek az alsódetrehi kincstári birtokkezelőség és a kolozsvári áru raktárok iródjában, a termékek pedig az áruktárak magtári helyiségeiben a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Budapest, 1900. november hó.

88. M. kir. földmívelésügyi miniszter.

Szám. 588—900.

tklvi.

Árverési hirdetmény kivonat.

A magyar királyi Államkincstár Dr. Horváth Miklós tiszti ügyész által képviselt végrehajtottnak Kozma Todor, illetve örökösei Kozma Mária, Kozma Jaharja, Kiskoron Kozma Násztaszi, Prekup Juon és Nikuláj végrehajtsai szenvedeti elleni végrehajtsai ügyében a kérelem következtében a végrehajtsai árverés 44 frt. 69 $\frac{1}{2}$ kr. tóke, ennek 6% kamatai 6 frt. per és végrehajtsai már megállapított, valamint a jelenlegi 9 frt. 65 kr. és a még felfelfendő költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. cz. 144 §-a alapján és a 146 §. értelmében a tordai kir. törvényszék alsó-járai kir. járás-bírósg területén lévő. **1900. évi november 17. tkjében A+ 138. 139 hrsz. kertré egészen 17 frt. 252 hrsz. kaszálóra egészen 25 frt. 341. 342. 343 hrsz. legelő és szántóra egészen 7 frt. 552 hrsz. kaszálóra egészen 17 frt. 563 hrsz. kaszálóra egészen 9 frt. 675 hrsz. kaszálóra egészen 4 frt. 780, 782, 783 hrsz. kaszáló és erdőre egészen 57 frt. 854 hrsz. szántóra egészen 11 frt. 1253, 1254 hrsz. szántó és kaszálóra egészen 10 frt. 1257, 1258 hrsz. legelő és szántóra egészen 6 frt. 1015. 1616. 1617. 1618 hrsz. legelő, szántó, kaszáló és erdőre 18 frt. 1034. 1636. 1642. 1643. 1644. hrsz. szántó és legelőre egészen 18 frt. 1751. 1752. hrsz. erdőre és kaszálóra egészen 18 frt. 2001. 2002. 2003 hrsz. erdő és kaszálóra egészen 17 frt. 2056 hrsz. erdőre egészen 3 frt. 2059. 2082. 2083. 2084 2085 hrsz. szántó és kaszálóra egészen 196 frt. 2071 272 hrsz. szántóra egészen 5 frt. 2076. hrsz. szántóra egészen 5 frt. 2371 hrsz. szántóra egészen 5 frt. 2380 hrsz. szántóra egészen 17 frt. ezen ingatlanokból végrehajtsai szenvedeteket együttesen $\frac{1}{4}$ rész illeti, megállapított kikiáltási árban következő feltételek mellett elrendeltetik.**

Az árverés megtartására határidővel **1900. évi nov. hó 30 napjának délelőtti 9 órája** Vidaly község házhoz tilizeti ki.

Ez árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási áron alul is eladatnak.

Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénz fejében az ingatlan becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzest árfolyammal számított és az 1881. évi november 6-án 3333. szám alatt

kelt Igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt övadékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni.

A kir. törvszék, mint tklvi. hatóság.

Tordán, 1900. évi aug. hó 3-án.

Máthé,

33. kir. törvszéki albiró.

1358—1900.

végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírre teszi, hogy a budapesti VI. ker. járás-bírósg 1897. évi 89467 számú végzése következtében Dr. Bogdány Lajos ügyvéd által képviselt Halvek Ignác javára Karácsonyi Lajos ellen 280 kor. s. jár. erejéig 1897 évi nov. hó 27-én foganatosított kielégítési végrehajtsai után lefoglalt és 952 korra becsült következő ingóságok, u. m. bolti árucikkek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tordai kir. járás-bírósg 1898. évi VII. 908 $\frac{1}{2}$ számú végzése folytán 93 kor. 36 fl. hátr. tókekövetelés ennek 1899. évi okt. hó 25. napjától járó 5% kamatai $\frac{1}{2}$ %-ék váltódíj és eddig összesen 26 kor. 80 fill. ben bíróság már megállapított költségek erejéig Tordán, alperes lakásán leendő eszközökre **1900. évi november hó 28. napjának délelőtti 1 $\frac{1}{2}$ órája** határidőül kituzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igénylőknek csak az esetben becsárón alul is elfognak adatni.

Amennyiben az előrverezendő ingóságok mások is le és felfelfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Tordán, 1900. évi okt. 25. napján.

German,

45. kir. bir. végrehajtó.

1611—1900

végreh. szám

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírre teszi, hogy a nagyvárdi v. kir. bíróság II. 232/a, a bpest. V. ker. kir. jbg. 59129 és a trebitsi kir. járás-bírósg 1898 évi C. 57. számú végzése következtében Dr. Bogdány Lajos ügy. által képviselt. Friess Zeigmond, Dr. Révész Károly ügyvéd által képviselt Jurg Antosz továbbá F. A. Ornestein végrehajtsaiok javára Dick Vilmos ellen 180 k. 30 fill. és 268 kor. 68 fl. s jár. erejéig 1898 évi julus hóban foganatosított kielégítési végrehajtsai után lefoglalt és 3073 koronára becsült következő ingóságok, u. m. bolti berendezés Werthelm szekrény és bolti árucikkek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tordai kir. járás-bírósg 1898. évi VII. 614 $\frac{1}{2}$ számú végzése folytán 180. kor. 30 kor. 30 fill. 268 kor. 68 fl. tóke követelés és járulékaik erejéig Tordán Dick Vilmos és T. cz. 52. sz. g. helyiségében leendő eszközökre **1900.**

évi december hó 19 napjának d. e. 9 órája határidőül kituzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igénylőknek csak az esetben becsárón alul is elfognak adatni.

Amennyiben az előrverezendő ingóságok mások is le és felfelfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Tordán, 1900. évi nov. hó 8. napján.

German

42. kir. bir. végrehajtó.

Szám 1149—900.

végreh. szám

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírre teszi, hogy a tordai kir. járás-bírósg Sp 1240 $\frac{1}{2}$ —98 számú végzése következtében Dr. Horváth Miklós ügyvéd által képviselt Palfi Zsuzsa javára Biro Máthé ellen 410 kor. s. jár. erejéig 1899 évi junius hó 27-én foganatosított kielégítési végrehajtsai után lefoglalt és 790 korra becsült következő ingóságok, u. m. szarvasmarhák 1 ló, 1 lószékér, 1 ökröszékér, juhok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tordai kir. járás-bírósg 1898. évi Sp. 1240 $\frac{1}{2}$ —98 számú végzése folytán 410 kor. tókekövetelés, ennek 1898. évi október hó 30. napjától járó kamatai $\frac{1}{2}$ % váltó díj és eddig összesen 15 kor. bíróság már megállapított költségek erejéig Csaszegben a község házában leendő eszközökre **1900. évi november hó 28 napjának délutáni 2 órája** határidőül kituzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igénylőknek becsárón alul is elfognak adatni.

Amennyiben az előrverezendő ingóságok mások is le és felfelfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Tordán, 1900. évi okt. hó 27. napján.

German,

43. kir. bir. végrehajtó.

1433—900.

végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírre teszi, hogy a marosvásárhelyi kir. törvényszék 1899 évi 10383 számú végzése következtében Dr. Bogdány Lajos ügyvéd által képviselt Theresianthaler papier fabrik javára Stupjár István ellen 140 kor. 40 fl. s jár. erejéig 1900 évi január hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtsai után le foglalt és 1012 korra becsült következő ingóságok u. m. házübutorok nyilvános árverésen eladatnak.

Tiszta bort, likőröket, cognacot, rumot

venni akarók, kérjenek bérmentes árjegyzéket
Székely-Borkereskedéstől
Székely-Kereszturn.

16 sz. 2-10.

Haszonbéri hirdetés.

A „Margitai óvoda“ tulajdonát képező birtokok, u. m. a **Botorom** és **Kisjeges** dűlőkben levő, mintegy 350 hold tagosított birtok, az **Oláh városban** 12 drb. **szántó**, a **Sósban** és **Hangásiban** egy-egy drb. **szőlő f. hó 26-án d. u. 3 órakor** a város közgyűlési termében nyilvános árverésen 6 évre, 1901. jan. 1-től 1906. decz. 31-ig **bérbe fognak adatni**. Árverezni óhajtok kötelesek a kikiáltási ár 10 százalékát bánatpénzben előre letenni. Az árverezési feltételek a polgármesteri hivatalban megtekinthetők.

Az igazgató tanács.

48 sz. - 1-2.

Tisztelettel van szerényesenkén a nagyérdemű közönséggel tudatni, miszerint

Szerbiai

RUMA

városból

Cirits Tómiás

raktárából az áruk megérkeztek.

Dick Vilmos és társa

9-0.-46 sz.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy **Klem Pál** úrtól az összes tordai és környéki

TÚZIFA

készleteit és raktárait megvettem

és azt a mai naptól kezdve saját nevem alatt fogom kezelni.

Tisztelettel tudatom, hogy az eddigi visszaélések és a méterek hiányai mai naptól fogva megszűntek és a vevő közönség ezután tiszta méterekben lesz előzékenyen kiszolgálva.

Helybeli raktári árak:

I. oszt. hasított tölgyfa	1 m. 5 k.	I. oszt. hánt. tölgyf. vékony. 1 m. 5 k.
erd. m.	6.	„ vagon áru nem usz-
hántott	köz. v. 5. 60 f.	tatott bükkfa
erd. m.	6. 40 f.	„
		II. „ Cség. bükkf. 110 cm. h. 1 m. 5 k. 20 f.

Rendeleire az erdőkből is szállítottak házhöz jó minőségű tűzifát méterenként! koronával drágábban.

A tűzifát megrendelni, előjegyezni és kifizetni **Bernád Antal** kereskedésében valamint nálam és faraktáromban is bármikor lehet eszközölni.

Sasfákat eddig nem létezett olesó árakban szállíthatok.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

Tóth István.

Fatelepe helyiségem a régi **Klem Pál-féle faraktár.**

1-6

47

Legolesőbb bevásárlási forrás!

Vas- és Fűszerkereskedés.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy **Fűszer-, Festék-, Liszt-, Gyarmataru- és Anyagkereskedésem** **EGY JÓL BERENDEZETT**

Vaskereskedéssel

bővítettem ki.

A n. é. közönség bármily megrendeléseit jutányos árban, gyorsan és pontosan teljesítem.

EGY PRÓBA BEVÁSÁRLÁSSAL

mindenki meggyőződést **szerezhet.**

Üzletem iránt eddig tanusított szives pártfogást továbbra is kérve.

vagyok kiváló tisztelettel

J. ESZÉNYI.

6-6

„Stearoptinum“

(Olaj sebtapasz)

Bámulatos gyorsan gyógyító olaj-sebtapasz, amely egyetlen a maga nemében s egy régi család titka.

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve

biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: **vágás, zuzódás, égés, fagyás, mindenféle kelevény, a női emlők gyulladása és gtylése, a titkos betegségek kiütések stb.**

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

A hatásért kezeséget vállal, a mi, ha elmarad, — a pénzt visszaszolgáltatja a „**Stearoptinum**“ laboratoriuma.

A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „**Stearoptinum**“ laboratoriumában:

Budapest, II. kerület, Mexikói ut 88. II. 25.

19-20